

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית

דצמבר 2016

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית

דצמבר 2016

אושר על ידי הרגולטור: ד"ר נדב גלאון,
מנהל השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה

אושר לביצוע על ידי שלמה בן אליהו,
מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר

עורך:

גיא מור, תחום מדיניות רגולציה – החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

תקציר מנהלים

מסמך זה הוא תכנית ביצועית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר להפחתת הנטל הרגולטורי ברגולציה שעניינה הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית. למשרד החקלאות הסמכות להעניק רישיון לעסוק ברפואה ווטרינרית, להעניק תואר מומחה ברפואה ווטרינרית ולהטיל אמצעים משמעת על רופאים ווטרינרים. במסגרת התכנית המשרד יפעל לשפר את הרגולציה ולהפחית את הנטל הרגולטורי המוטל על ציבור הרופאים הווטרינרים ועל הציבור הרחב.

לצורך כך, יותאם מסלול נוסף להתמחות ברפואה ווטרינרית, שיאפשר לוטרינר שאינו מועסק במשרה מלאה במוסד המוכר להתמחות במקביל לעבודתו הרגילה כרופא ווטרינר. מסלול זה יאפשר לרופאים לרכוש רמה מקצועית גבוהה יותר, ירחיב את מספר המומחים במקצועות מגוונים לתועלת בעלי החיים ובעליהם, לבטיחות מזון ולבריאות הציבור.

במישור המשמעותי, בתחום עבירות האתיקה יצומצמו המגבלות על פרסום – ובכך תפחת ההתערבות הממשלתית מול הרופאים הווטרינרים. לצד זאת, יורחבו ויוספו אמצעי משמעת – כך שניתן יהיה להטיל קנסות, שלילת רישיון על תנאי והתליית רישיון על תנאי.

המשרד יפעל לשיפור וייעול התהליכים והמוסדות העוסקים בדין משמעותי, כך למשל הסמכות להגיש קובלנות תועבר ללשכה המשפטית.

אחד העומסים שזוהו הוא ריבוי תלונות בגין "התנהגות הפוגעת בכבוד המקצוע". כך למשל, חלק מהתלונות עוסקות בסכסוכים כספיים גרידא בין עמיתים. כדי להתמודד עם תופעה זו, יפרסם גילוי דעת משפטי, שיבהיר סוגיות מהותיות שבגינן יוגשו קובלנות. כך המשרד יוכל להתמקד במקרים חמורים ובעייתיים שיש להם זיקה ישירה למקצוע הרפואה הווטרינרית ולהשפעתו על בעלי החיים, בעליהם וכלל הציבור.

התכנית אינה צפויה להפחית עלויות רגולציה ישירות. התכנית מתמקדת בהפחתה איכותנית של עומסים רגולטוריים שונים, חיסכון בהקצאת זמן של הרגולטור, הפנייתו למשימות אחרות ובכך תפחית בעקיפין עלויות משקיות.

תוכן עניינים

3	תקציר מנהלים
4	רקע כללי
4	חלק א' – פעילות הרגולטור
9	חלק ב' – סיכום השיח מול בעלי העניין
10	חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי
14	נספח א' – כימות הפחתת עלויות רגולציה
15	נספח ב' – פירוט העומסים הרגולטוריים שקיבלו מענה במסגרת התכנית
19	נספח ג' – פירוט העומסים הרגולטוריים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית
22	נספח ד' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

רקע כללי

בעקבות החלטת ממשלה מס' 2118, מתאריך 22.10.2014, שעניינה 'הפחתת הנטל הרגולטורי', נדרשים כלל משרדי הממשלה לבצע תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי. מסמך זה מציג את עיקרי הנושאים שעלו בתהליך ואת תכנית משרד החקלאות ופיתוח הכפר ("משרד החקלאות" או "המשרד") להפחתת הנטל על הציבור בתחום הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית.

תכנית זו גובשה על ידי הרגולטור ותבוצע על-ידו בכפוף לכל דין.

חלק א' – פעילות הרגולטור

א. האינטרס הציבורי ועיקרי הפעילות של הרגולטור בתחום

1. מנהל השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ("הרגולטור") אמון על פיקוח והסדרת העיסוק ברפואה ווטרינרית. חוק הרופאים הווטרינרים, תשנ"א-1991 ("חוק הרופאים") מגדיר "עיסוק ברפואה ווטרינרית" כך:

"טיפול רפואי בבעל חיים למניעת מחלה או ריפוייה, בדיקה, איבחון או ניתוח של בעל חיים או מתן מרשם עבורו, ולרבות בדיקה של גויית בעל חיים לשם איבחון מחלה או לשם קביעת היותה ראויה למאכל אדם".

2. לרגולטור סמכות להסדיר את מקצוע הרפואה הווטרינרית בשלושת תחומים עיקריים:

- 2.1. הענקת רישיונות לעסוק ברפואה ווטרינרית ;
- 2.2. קביעה ואכיפה של דין מקצועי, משמעותי ואתי לרופאים ווטרינרים, לרבות הסמכות להטיל אמצעי משמעות; ;
- 2.3. הענקת תואר מומחה ברפואה ווטרינרית.
3. האינטרס הציבורי עליו מופקד הרגולטור הוא הבטחת הרמה המקצועית של העוסקים ברפואה ווטרינרית. בדומה לרפואה הומאנית (המוסדרת על ידי משרד הבריאות), מדובר במקצוע הנוגע בדיני נפשות.
4. סעיף 2 לחוק הרופאים מציג באופן תמציתי את אינטרסים הציבוריים הכרוכים בתחום עיסוקו של הרגולטור. הסעיף, שכותרתו "שליחות הרופא הווטרינר מורה :
- "שליחותו של הרופא הווטרינר היא למנוע ולהקל על סבלם של בעלי חיים, למנוע מחלותיהם ולרפא אותם, לסייע באחזקתו התקינה של משק בעלי החיים ולהגן על האדם מפני סכנות ונזקים שמקורם מחלות בעלי חיים או במזון או במוצרי מזון שמקורם בעלי חיים, וכן לפעול לשיפור איכותם של מוצרי מזון שמקורם בעלי חיים"*
5. הרגולטור פועל על מנת למנוע את הסיכונים הבאים :
- 5.1. רמת מקצועית נמוכה של רופאים ווטרינרים. לסיכון זה עלולות להיות מגוון תוצאות בלתי רצויות: פגיעה בבריאות בעלי החיים המטופלים (חיות בית וחיות משק); התפשטות של מחלות שיסכנו את משק החקלאות והמזון בישראל; התפשטות מחלה זואונוטית (מדבקת חיה-אדם) שיסכנו באופן ישיר את בריאות הציבור, פגיעה ברווחת בעלי החיים (צער בעלי חיים) ועוד.
- 5.2. שימוש לא נאות בתרופות ווטרינריות. סעיף 8 לחוק הרופאים קובע: "רופא וטרינר רשאי להחזיק סמים ותרופות הנחוצים לטיפול בבעלי חיים בחצריו ולהשתמש בהם לטיפול כאמור...". הסמכות להחזיק ולהשתמש בסמים ובתרופות יוצרת סיכון לשימוש לא ראוי בחומרים אלה.

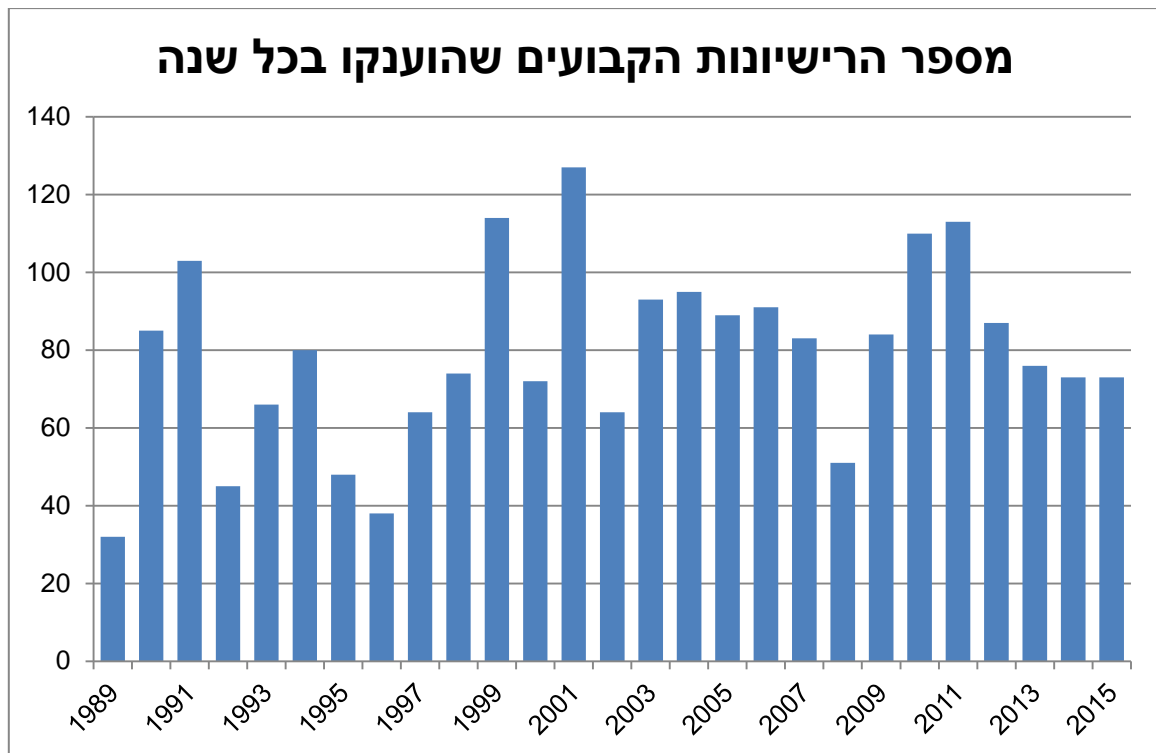
ב. הבסיס החוקי לפעילות

6. מקצוע הרפואה הווטרינרית מוסדר בחוק הרופאים, שקובע את המסגרת העקרונית לעיסוק בתחום, למתן רישיון, אמצעי משמעות, הוראות לעניין פרסומת וסמכויות משמעות ואכיפה. מכוח חוק הרופאים הותקנו התקנות הבאות :
- 6.1. תקנות הרופאים הווטרינרים, תשנ"ג-1993 – מסדירות את תהליך הגשת בקשה לרישיון.
- 6.2. תקנות הרופאים הווטרינרים (אישור תואר מומחה ובחינות), תשנ"ו-1996 ("תקנות המומחים") – מסדירות את אופן קבלת תואר מומחה, לרבות הכרה במוסד לביצוע התמחות, תוכן ההתמחות ובחינה מסכמת.
- 6.3. תקנות הרופאים הווטרינרים (בחינת רישוי), תשנ"א-1991 – מסדירות את תהליך בחינת הרישוי לצורך קבלת רישיון וכן את דרכי פעילותה של הוועדה הבוחנת.

6.4. תקנות הרופאים הווטרינרים (פרסומת אסורה), תשס"ב-2002 ("תקנות הפרסומות") – מפרטות סוגי פרסומות שאסור לרופא ווטרינר לפרסם בכדי למנוע פגיעה בכבוד המקצוע או הטעיה של הציבור. הפרסומות האסורות מתחלקות לפי חתכים של תכנים, צורה ודרך הפרסום. התקנות גם אוסרות על מיני פרסומות משיקולי פגיעה בציבור.

ג. תיאור פעילות הרגולטור

7. הרגולטור מעניק רישיון לעסוק ברפואה ווטרינרית. לצורך קבלת רישיון יש לעמוד בשורת חובות מהותיות ובירוקרטיות: הגשת טופס בקשה, השלמת לימודים גבוהים ברפואה ווטרינרית מממוסד מוכר (על ידי הרגולטור), היות המבקש אזרח ישראל או בעל רישיון לישיבת קבע בישראל, היעדר הרשעה בעבירה שיש עמה קלון ומעבר בחינת רישיון. הרישיונות מוענקים לצמיתות – ללא הגבלת זמן וללא צורך בחידוש הרישיון.
8. התרשים הבא מציג את מספר הרישיונות שהוענקו בכל שנה ב-27 השנים האחרונות.

9. מועמדים שהשלימו לימודי רפואה ווטרינרית במוסדות להשכלה גבוהה מחוץ לישראל חייבים לעבור בחינת הסכמה. עד למועד הבחינה הם יכולים לקבל מהרגולטור רישיון זמני לעסוק ברפואה ווטרינרית. הטבלה שלהלן מציגה את מספר הרישיונות שהוענקו בכל שנה ב-27 השנים האחרונות, לפי חלוקה למועמדים שלמדו בישראל ובמדינות זרות:

שנה	ישראל	חו"ל	סה"כ
1989	18	14	32
1990	18	67	85
1991	15	88	103
1992	16	29	45
1993	25	41	66
1994	22	58	80
1995	14	34	48
1996	10	28	38
1997	21	43	64
1998	24	50	74
1999	33	81	114
2000	39	33	72
2001	24	103	127
2002	38	26	64
2003	33	60	93
2004	33	62	95
2005	39	50	89
2006	39	52	91
2007	38	45	83
2008	30	21	51
2009	39	45	84
2010	48	62	110
2011	48	65	113
2012	49	38	87
2013	37	39	76
2014	45	28	73
2015	27	46	73
סה"כ	822	1308	2130

10. בנוסף, הרגולטור מעניק תואר מומחה לרופאים שעמדו בדרישות שנקבעו לצורך זה. למעשה מדובר בהיתר לעשות שימוש בתואר "מומחה". על מנת שיוענק תואר "מומחה" על המבקש לעמוד בחובות שונות, ביניהן: הגשת בקשה להירשם כמתמחה, התמחות שאורכה מספר שנים (לרוב 3-4 שנים) בתקופה רציפה ובמשרה מלאה בהדרכה ובפיקוח של בעל תואר מומחה בענף שבו מבוקש תואר המומחה ועמידה בבחינות. לאחר מילוי כל הדרישות, המועצה המדעית של הסתדרות הרופאים הווטרינרים בישראל, מעבירה לרגולטור המלצה בצירוף תסקיר על ההתמחות ותוצאות הבחינות. בתוך ימים ספורים הרגולטור מקבל החלטה בבקשה להענקת תואר מומחה. מאז שנת 2011, 62 רופאים ווטרינרים קיבלו תואר מומחה.
11. תחום נוסף שבסמכותו של הרגולטור הוא קביעה ואכיפה של דין מקצועי, משמעותי ואתי. סעיף 19 לחוק הרופאים קובע שבע עילות להטלת אמצעי משמעת על רופא ווטרינר: (1) התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע; (2) הרופא השיג את רישיונו במצג שווא; (3) חוסר יכולת או רשלנות מקצועית חמורה; (4) הרשעה שיש עמה קלון; (5) הפרת הכללים לעניין איסור פרסומת; (6) הפרת הוראות חוק להסדרת הפיקוח על כלבים,

- תשס"ג-2002 לעניין סימון כלבים בשבב תת-עורי; (7) הפרת הוראות חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 לעניין סימון בשבב תת-עורי חתולים שציפורניהם נחתכו. אמצעי המשמעת שהרגולטור מוסמך לנקוט הם ביטול רישיון, התליית רישיון, נזיפה או התראה.
12. עילות 1 ו-5 נוגעות לכללים אתיים החלים על העוסקים ברפואה ווטרינרית. עילות 2 ו-4 מבוססת על נסיבות שבהן לא מתקיימים התנאים למתן רישיון. עילה 3 קשור לליבת האינטרס הציבור בהסדרת המקצוע – הרמה המקצועית של הרופא הווטרינר. עילות 6 ו-7 הן אמצעי אכיפה משני של חיקוקים אחרים, שלדעת המחוקק היוו דרישות מהותיות מהרופא הווטרינר.
13. הכללים לעניין פרסומת (שעומדים בבסיסה של עילה 5) מעוגנים בחוק הרופאים ובתקנות הפרסומות. סעיף 23(א) לחוק הרופאים מגדיר שני סוגי פרסומות שהן אסורות: פרסומת לעיסוק ברפואה ווטרינרית שיש בה כדי להטעות או פרסומת שיש בה משום פגיעה בכבוד המקצוע.
14. מכוח סעיף 23(ג) הותקנו תקנות הפרסומות. תקנה 1 לתקנות הפרסומות קובעת רשימה מפורטת של פרסומות שמטעות את הציבור או פוגעות בכבוד המקצוע. תקנה 2 לתקנות הפרסומות קובעת שני סוגי פרסומות שאסורות מחמת פגיעה בציבור: פרסומת שיש בה עידוד לצריכת טיפול רפואי שאינו חיוני בבעל חיים; ופרסום מבצעים, הגרלות, חלוקת פרסים, מתנות או מתן כל טובת הנאה בקשר עם טיפול רפואי בבעלי חיים.
15. הטיפול בנושאים המשמעתיים מופרד בין תחום המשמעת והאתיקה ובין תחום הרשלנות המקצועית. הדיון בתלונות רשלנות מקצועית מבוצע על ידי וועדה מקצועית של מומחים מתחומים שונים. התלונות מוצגות לוועדה באופן אנונימי ללא פרטים מזהים.
16. בשנה מוגשות כ-10 תלונות בתחום המשמעת והאתיקה (לרבות פרסומת); וכ-18 תלונות בתחום הרשלנות המקצועית. בשנה מושלם הטיפול בכ-3 תלונות משמעות ואתיקה; וכ-4 תלונות רשלנות רפואית.

ד. רגולציה ורגולטורים משיקים

17. הרגולציה על איסור פרסומת שיש בה כדי להטעות את הציבור חופפת במידה רבה עם חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 ("חוק הגנת הצרכן"), אשר קובע איסור עקרוני על הטעיית הצרכן ומטיל חובות גילוי שונות. הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, במשרד הכלכלה והתעשייה, אמונה על אכיפת חוק הגנת הצרכן.

חלק ב' – סיכום השיח מול בעלי העניין

18. השיח מול בעלי העניין נעשה על ידי תחום מדיניות רגולציה. איסוף המידע נעשה בשלושה שלבים. בשלב הראשון בעלי העניין התבקשו למלא שאלונים שמטרתם זיהוי עומסים רגולטורים. בשלב השני נערך שולחן עגול שכלל דיון על התהליך והעומסים בהם נתקלו הרופאים הוטרנירים. בשלב השלישי נערכו ראיונות ופגישות השלמה. מיפוי העומסים נעשה לפי המדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי. להלן תיאור תמציתי של תהליך איסוף המידע בציר בעלי העניין.
19. תחילה נעשה מיפוי של בעלי העניין הרלוונטיים. נמצא שבעלי העניין שמושפעים מן התהליך הם רופאים ווטרינרים. זוהו מספר מאפיינים רלוונטיים להבחנה בין בעלי עניין: ותק (חלק מהרגולציה רלוונטית להסמכת רופאים חדשים בעוד שחלק ממנה עוסקת בתארי מומחה של רופאים ותיקים), האם הלימודים היו בארץ או בחו"ל, השתייכות לסקטור (פרטי, רשויות מקומיות, ממשלתי) ועוד.
20. לאחר זיהוי המאפיינים המרכזיים של בעלי העניין יחד עם הרגולטור, נעשתה פנייה באמצעים הבאים:
- 20.1. בחודש פברואר 2016 פורסמו שני קולות קוראים;
- 20.2. פנייה יזומה לרופאים ווטרינרים מסקטורים שונים ולארגונים שונים;
- 20.3. פגישה עם מנהל בית החולים הוטרנירי בבית דגן, שמעסיק עשרות רופאים ועוסק בהכשרה ובהתמחות של רופאים ווטרינרים.
21. תחום מדיניות רגולציה הפיץ שאלוני מיפוי עומסים לבעלי העניין, בהם התבקשו לתאר תהליכים רגולטורים מרכזיים, את מידת ההכבדה שכרוכה בהם, עומסים ברגולציה ואפשרויות להפחתת העומסים.
22. ביום 18.4.2016 התקיים במשרדי משרד החקלאות בראשון לציון, שולחן עגול בנושא הרגולציה. המפגש נערך בהשתתפות תחום מדיניות רגולציה במשרד החקלאות ורופאים ווטרינרים פרטיים וממשלתיים.
23. בין החודשים אפריל-יוני 2016 נערכו פגישות וראיונות השלמה עם מספר בעלי עניין, על מנת להשלים את התמונה בכל הנוגע לעומסים ולסיבותיהם.
24. העומסים שזוהו במסגרת השיח עם בעלי העניין מוצגים במסגרת רשימת העומסים בנספח ב' של התכנית המשרדית.

חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי

א. פרטי התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

25. יצירת מסלול התמחות מותאם לרופאים ווטרינרים שעובדים במקביל להתמחות

25.1. כיום התמחות חייבת להתבצע במשרה מלאה לאורך מספר שנים. מתכונת ההתמחות הנוכחית מתאפיינת בחוסר גמישות. כדי להתמודד עם בעיה זו הרגולטור יבחן שתי חלופות להפחתת הנטל שכרוך במתכונת ההתמחות הנוכחית.

25.2. החלופה הראשונה תהיה עדכון והגמשת הכללים לעניין מתכונת ההתמחות. במסגרת חלופה זו יוגדר מסלול התמחות חדש שיאפשר קבלת תואר מומחה, לאחר השלמת קורסים עיוניים ומקצועיים בפיקוח של ווטרינר מומחה באותו ענף רפואה ווטרינרית. לצורך כך יתוקנו תקנות המומחים.

25.3. מסלול ההתמחות החדש לא יחייב עבודה רצופה בהיקף של משרה מלאה. המסלול יתבסס על קורסים מקצועיים שיועברו על ידי או תחת פיקוח של רופא ווטרינר מומחה. הלימודים במסלול החדש יהיו דומים מבחינה פורמלית ללימודי תואר שני: הקורסים ילמדו בסופי שבוע או בשעות אחר-צהריים והערב. התוכן המקצועי של המסלול יוגדר על ידי הרגולטור בהיוועצות עם הסתדרות הרופאים הווטרינרים בישראל. התכנית תכלול מספר קורסים ותתפרס על פני מספר שנים. לאחר השלמת מכסת קורסים שתוגדר מראש, הרופא המתמחה יוכל לגשת לבחינה מסכמת, זהה לבחינה שמשמשת כיום במתכונת הקיימת.

25.4. המסלול החדש יאפשר לרופאים פרטיים להתמחות בתחומים הרלוונטיים אליהם ובכך יביא לשיפור הרמה המקצועית של הרופאים הווטרינרים בישראל. בנוסף, המסלול יביא לתאימות עם הסטנדרטים המקובלים בארה"ב ובאירופה (הרגולטור מכיר כיום בהתמחות במתכונת דומה של רופאים במדינות זרות ומעניק להם תואר מומחה בישראל).

25.5. החלופה השנייה תהיה העברת כלל הסמכויות לעניין הענקת תואר מומחה מהרגולטור אל הסתדרות הרופאים הווטרינרים בישראל. הרגולטור ימשיך להחזיק בסמכות להעניק רישיונות לרופאים ווטרינרים וכן בסמכויות האכיפה והפיקוח עליהם. רק הסמכות לקבוע מי יישא את התואר "מומחה" תועבר להסתדרות הרופאים הווטרינרים, שכבר כיום ממלאת תפקיד פעיל ומרכזי בתהליך.¹ גם במסגרת חלופה זו יתוקנו תקנות המומחים, כדי לאפשר מתכונת התמחות גמישה יותר, כמפורט לעיל.

25.6. עד סוף שנת 2017 הרגולטור יבחר באחת החלופות ויוציא אותה לפועל, לרבות פרסום תזכירי חוק או הגשת תקנות למשרד המשפטים לצורך אישור נוסח.

26. צמצום ההגבלות על פרסומת

26.1. תקנות הפרסומת קובעות שורה של מגבלות על התוכן ומתכונת הפרסומת של העיסוק של רופאים ווטרינרים. נמצא שאין צורך בהתערבות ממשלתית כה רחבה וביצירת מגבלות רבות על חופש העיסוק של רופאים ווטרינרים, לרבות הטלת סנקציות משמעותיות.

26.2. הרגולטור סבור כי אין אינטרס ציבורי המצדיק או מצריך הטלת איסור ממשלתי ובר ענישה רחב על פרסומות. תקנות הפרסומות יתוקנו בכדי לצמצם את המגבלות הקיימות על פרסומות.

¹ על-פי החוק ותקנות המומחים, בהקשר של התמחות ברפואה ווטרינרית, ההסתדרות פועלת באמצעות המועצה המדעית שלה. בקשות להתמחות מוגשות למועצה המדעית, אשר גם ממנה ועדות להכרה במוסדות להתמחות ולבחינות. המועצה המדעית גם מייצעת לרגולטור בסוגיות הקשורות להתמחות.

- 26.3. לפיכך תקנות הפרסומות יתוקנו כך שיבוטלו התקנות הבאות: 1(1)(ב); 1(1)(ג); 1(1)(ד); 1(1)(ה); 1(1)(ו); 1(1)(ז); 2(1); 1(3)(ד); 1(3)(ה); 1(3)(ו); 1(3)(ז); 1(3)(ח).
- 26.4. בנוסף, תושמט הרישא של תקנה 1(1)(א), כך שלאחר התיקון נוסח התקנה יהיה: "הבטחת תוצאות של טיפול או יצירת תקוות שווא".
- 26.5. האיסור הקבוע בתקנה 1(1)(ה), שעניינו שימוש שלא כדין בתואר מומחה, יעוגן בסעיף 19 לחוק הרופאים ויהווה עילה להפלת אמצעי משמעת. יתר הוראות התקנות ישארו ללא שינוי.

27. ארגון מחדש של התהליך המשמעותי וקיצור זמני הטיפול בתלונות משמעת

- 27.1. התהליך המשמעותי הנוכחי נוטה להתארך ולעיתים מתאפיין בסרבול. חוק הרופאים יתוקן בכדי לארגן מחדש את התהליך המשמעותי ואת התפקיד שממלאים הגורמים השונים.
- 27.2. סמכות "התביעה" תועבר ללשכה המשפטית. הסמכות להגיש קובלנה תיוחד לתובע בפני וועדת המשמעת שיהיה היועץ המשפטי של המשרד או עורך דין שהוסמך על-ידו לכך.
- 27.3. בכך יקוצר התהליך ויבוטל הפוטנציאל לניגוד עניינים, שכן הרגולטור לא יוכל לשמש כקובל וכחבר בוועדה.
- 27.4. המבנה המדויק, הסמכויות והכללים של ההליך המשמעותי, יגובשו על סמך המנגנונים המשמעותיים המודרניים בישראל, דוגמת זה הקבוע בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016.
- 27.5. השינוי המבנה-תהליכי צפוי לפשט את התהליך ולקצר את משך הטיפול בקובלנות.

28. צמצום העיסוק בתלונות שוליות ושיפור הוודאות

- 28.1. ישנה חוסר וודאות לגבי החובות ונורמות ההתנהגות המצופות מרופא ווטרינר. חוסר הוודאות חמור במיוחד בכל הנוגע להיקף העילה המשמעתית האוסר על התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הרפואה הווטרינרית (סעיף 19(א)(1) לחוק הרופאים). מוגשות לרגולטור תלונות רבות שנובעות מסכסוכים אישיים או מסחריים, שאינם בגדר האינטרסים שעליהם החקיקה נועדה להגן.
- 28.2. הלשכה המשפטית של המשרד תפרסם בתיאום עם הרגולטור גילוי דעת של מדיניות הגשת הקובלנות בגין העילה המשמעתית של התנהגות שאינה הולמת. מטרתו של גילוי דעת היא להבהיר מהן אותן פעולות שיהוו התנהגות שאינה הולמת, וביחס אליהן ינקטו אמצעי משמעת. גילוי הדעת יגדיר את הנסיבות בהן תטופל הפרה מסוימת ואת הנסיבות שכלל לא יטופלו באמצעות הגשת קובלנה.
- 28.3. כך למשל, יוגדר כי לא יוגשו קובלנות בהקשר של מחלוקת כלכלית או צרכני.
- 28.4. בנוסף, ניתן יהיה להסביר כי קיימים אפיקים נוספים למיצוי זכויות בנסיבות שלא יוגשו בגין קובלנות (למשל, תביעות חוזיות ניתן להפנות לבתי משפט אזרחיים, תלונות בנושא דיני הגנת הצרכן ניתן להפנות לרשויות הרלוונטיות וכו').
- 28.5. גילוי הדעת ימקד את העיסוק של הרגולטור ויקל עליו לסגור תלונות במהירות ובפשטות. באמצעות גילוי הדעת ניתן יהיה לתקשר לציבור הרחב ולרופאים הווטרינרים באילו נסיבות אין מקום להגיש תלונות. פרט לשיפור הוודאות, גילוי הדעת יפחית מן העומס המוטל על הרגולטור ועל המשרד בכל

הנוגע לטיפול בתלונות ובקובלנות. ישנו גם ערך עצמאי לכך שמערך הפיקוח יגדיר מהי התנהלות בלתי הולמת, שמצדיקה התערבות משמעתית.

28.6. הרגולטור והייעוץ המשפטי של המשרד יבחנו את הצורך בפרסום גילויי דעת נוספים, למשל סוגיות של רשלנות מקצועית.

29. הרחבת מדרג אמצעי המשמעת

29.1. כיום מדרג אמצעי המשמעת העומד לרשות הרגולטור חסר. שני אמצעי משמעת מקלים מאוד (התראה ונזיפה), בעוד ששני האמצעים הנוספים מחמירים מאוד (שלילה והתלייה של הרישיון). בפועל, ברוב המקרים אין אמצעי משמעת הולם. נדרש אמצעי משמעת בדרגת ביניים שיהיה משמעותי אך לא דרסטי כמו שלילת רישיון.

29.2. לכן חוק הרופאים יתוקן בכדי להוסיף אמצעי משמעת במדרגת ביניים: ביטול רישיון על תנאי; התליית רישיון על תנאי, וקנסות משמעת. קנסות המשמעת יהיו בהיקף של בין אלפי לעשרות אלפי שקלים חדשים.

29.3. התיקון יאפשר הפעלה של אמצעי משמעת מגוונים בהתאם לנסיבות של כל מקרה. כך ימנע מצב בו מוטלים אמצעי משמעת לא מרתיעים או שמוטלים אמצעי משמעת פוגעניים מדי.

ב. כימות עלויות הרגולציה

30. במסגרת התהליך יושמה מתודולוגיית כימות איכותנית. כימות העלויות נעשה רק ביחס לעלויות הישירות של הרגולציה ואינו כולל עלויות עקיפות, עלויות אלטרנטיבה ועלויות משקיות. מתודולוגיית הכימות התבססה על שני מקורות:

30.1. הספר השלישי במדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי (2015);

30.2. מדריך ה-OECD לכימות עלויות רגולציה:

OECD Regulatory Compliance Cost Assessment Guidance (2014) ("CCA")

31. כימות עלויות הרגולציה החל במסגרת איסוף המידע בציר בעלי העניין, כחלק מהפגישות עם בעלי העניין והשולחנות העגולים שנערכו. התהליכים המרכזיים שמופו בשלב ניתוח הרגולציה פורקו לתתי-תהליכים, אשר מהם נגזרו החובות הרגולטוריות הפרטניות. מתוך כל חובה נותחו הפעולות שעל בעלי העניין לבצע כדי לעמוד בה. רכיבי העלות של כל פעולה כומתו באמצעות מידע פרטני מבעלי העניין, נתונים שהתקבלו מהרגולטור ונתונים משקיים (למשל, שכר טרחת עורך דין).

32. תחשיב הכימות מביא בחשבון את השכיחות היחסית של רכיבי עלות הרגולציה. כימות העלויות כולל התייחסות לתוחלת של כל פעולה (תדירות הבדיקות; תדירות חידוש רישיון; שיעור הבקשות שמועברות לבחינה מעמיקה) ו"לנתח השוק" (מתוך כלל התהליכים אצל הרגולטור) של חובות, פעולות ורכיבי עלות (למשל, עלויות בדיקה שנערכת עבור מוצר או תהליך מסוג מוגדר שוכללו לפי "נתח השוק" שלהם בהשוואה ליתר החובות או התהליכים המקבילים).

ג. ניתוח השפעות התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

33. במסגרת גיבוש התכנית נמצא שתהליך הרישוי של רופאים ווטרינרים אינו יוצר עומסים רגולטוריים משמעותיים ושאינן בדרישות הרגולציה הכבדה או עלויות ישירות ניכרות. מדובר בתהליך רזה יחסית מטבעו. התכנית מתמקדת בטיוב איכותי של הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית ומתמקדת במתכונת ההתמחות ובמעריך הפיקוח על המשמעת. העלויות הכרוכות בעומסים שזוהו וטופלו אינן מהוות עלויות ישירות של ציות הרגולציה ובהתאם למתודולוגיית כימות העלויות הן לא כומתו. ייעול הליכי המשמעת יביא לקיצור בזמני הטיפול בתלונות וכי מסלול ההתמחות החדש יפתח בפני אוכלוסייה חדשה של רופאים ווטרינרים גישה להתמחות במקצועות השונים.

ג.1. שינויים בבירוקרטיה

34. התכנית לא כוללת צעדים לשינוי ההליכים הבירוקרטיים.

ג.2. שינויים בדרישות הרגולציה

35. התכנית צפויה לשנות את דרישות הרגולציה לעניין מתכונת ההתמחות ברפואה ווטרינרית. התכנית לא מכוונת להפחתת עלויות כספיות ישירות, אלא לביטול חסם מהותי לביצוע התמחות ובכך תפתח בפני רופאים ווטרינרים את האפשרות להתמחות בענפי הרפואה הווטרינרית. בנוסף, התכנית מבטלת שורה של מגבלות על פרסומות, צעד שצפוי לצמצם את המגבלה על חופש העיסוק.

ג.3. התאמה של הדרישות הטכניות למקובל בעולם

36. לא רלוונטי. הרגולציה אינה כוללת דרישות טכניות. מסלול ההתמחות החדש מהווה אימוץ של שיטה מקובלת בעולם להסמכת מומחים ברפואה ווטרינרית.

ג.4. ניתוח השפעות משקיות של התכנית

37. התכנית צפויה להביא לשיפור הרמה המקצועית של הרופאים הווטרינרים בישראל.

38. ביטול מגבלות מרחיקות לכת על פרסומת צפוי לשפר את התחרות בשוק הרפואה הווטרינרית ולהקל על עסקים חדשים, תוך שמירה על אינטרסים ציבוריים כמו אמת בפרסום, שמירה על כבוד המקצוע ומניעת עידוד לצרוך טיפולים רפואיים בבעלי חיים.

נספח א' – כימות הפחתת עלויות רגולציה

הטבלה הבאה מציגה את עלויות הרגולציה במסגרת התהליכים השונים, לפני התכנית ולאחריה. הטבלה מציגה את סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

מספר תהליך	שם תהליך	עלות מצב קיים	עלות מצב קיים	עלות לאחר תכנית
1	קבלת רישיון רופא ווטרינרי	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	39,560	39,560
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	5,500	5,500
		עלות דרישות (₪)	8,400,600	8,400,600
2	קבלת תואר מומחה	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	1,654	1,654
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	7	7
		עלות דרישות (₪)	-	-
3	פיקוח ומשמעת	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	2.4	2.4
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	-	-
		עלות דרישות (₪)	1	1

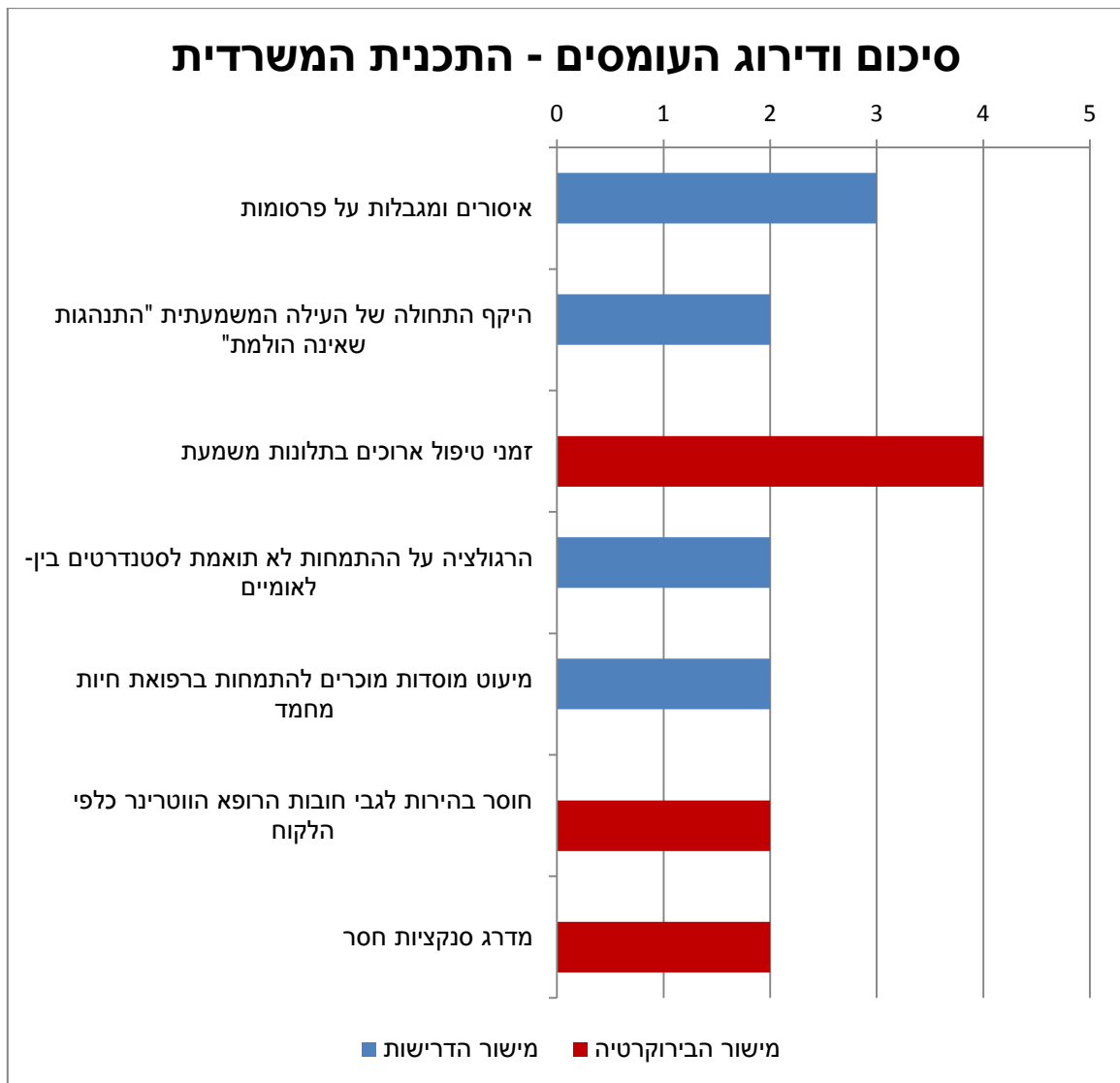
עלות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
5,507	41,216	8,400,601	5,507	41,216	8,400,601

הפחתה באחוזים		
0%	0%	0%

הפחתה משוכללת באחוזים		
בירוקרטיה	דרישות	
0%	0%	

נספח ב' – פירוט העומסים הרגולטוריים שקיבלו מענה במסגרת התכנית

1. להלן יוצגו העומסים הרגולטוריים שזוהו במסגרת גיבוש התכנית. התכנית מתמודדת עם שבעה עומסים רגולטוריים. ארבעה עומסים מתייחסים למישור הדרישות (התוכן המהותי של הרגולציה), ושלושה עומסים מתייחסים למישור הבירוקרטיה (התהליכים שמבוצעים על ידי הרגולטור או בממשק בינו לבין בעלי העניין).²
2. התרשים שלהלן מסכם את העומסים השונים שמופו במסגרת התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי ואת עוצמתו של כל עומס, בחלוקה למישור הדרישות ולמישור הבירוקרטיה.

² בסעיף ההגדרות של החלטת ממשלה 2118 מיום 22.10.2014 בנושא "הפחתת הנטל הרגולטורי" הוגדרו המונחים הבאים: "עלות העמידה בדרישות הרגולציה – העלות הישירה הכרוכה בעמידה בדרישות התוכן של הרגולציה"; "עלות הבירוקרטיה – העלות הישירה הנובעת מתהליכי העבודה מול הרגולטור כגון חובות דיווח, הגשת בקשות וטפסים, קבלת רישיונות, זמני המתנה וכו'".

א. עומסי ליבה:**3. עומס 1: איסורים ומגבלות על פרסומות.**

- 3.1 תקנות הפרסומות מטילות מגבלות רבות ומגוונות על פרסום מסחרי של רופאים ווטרינרים. המגבלות חלות הן על דרך הפרסום והן על תוכנו.
- 3.2 נראה שמדובר בהגבלות מיותרות שאין בהן צורך. בכל הנוגע לאיסור הטעיית הצרכן, דיני הגנת הצרכן מבטיחים הגנה טובה על הצרכן הפרטי ועל ציבור הצרכנים.
- 3.3 כלל לא מובן שקיימת הצדקה להתערבות של המדינה בתחומים אלו ולנקיטה בהליכים משמעותיים שיכולים להביא לפגיעה בחופש העיסוק (שליטת רישיון). אין דרך ישימה לאכוף חלק ניכר מההפרות מבלי להקים מערך פיקוח ואכיפה. למשל, איסור על פרסומת מודפסת שגודלה עולה על עמוד קוטר, שלט שחורג מן הגודל המותר (100*80 ס"מ) והגבלות על פרסומות באינטרנט.
- 3.4 בנוסף, עולה שאלה האם כיום יש מקום למגבלות שמטרתן הגנה על כבוד המקצוע. לא ברור אם המגבלות מפורטות על דרכי פרסומת מקדמות את כבוד המקצוע או כיצד הן מגינות עליו (ומפני מה). פרסום לכשעצמו אינו מעשה בלתי מכובד. הרגולטור, כגורם ממשלתי מקצועי, אמון על הבטחת הרמה המקצועית של הרופאים הווטרינרים אך ספק אם תפקידו להגן על כבודם.
- 3.5 ניתוח העומס:
- 3.5.1 השפעות במישור הדרישות: הגבלת פעילות.
- 3.5.2 השפעות במישור הבירוקרטיה: אין.

4. עומס 2: היקף התחולה של העילה המשמעתית "התנהגות שאינה הולמת".

- 4.1 לעילה המשמעתית "התנהגות שאינה הולמת" יש פרשנות רחבה והיא לוכדת מגוון רחב של פעילויות. האיסור על "התנהגות שאינה הולמת" אינה ברור – מה יראה כהתנהגות שאינה הולמת לעניין סמכות הטלת אמצעי משמעת על ידי הרגולטור?
- 4.2 כרגולטור מקצועי נראה שאין מקום שסמכויות המשמעת ישמשו כדי לחנך רופאים ווטרינרים לנהוג בדרך ארץ. יש להגדיר באופן ברור ותחום את היקף העילה.
- 4.3 נראה שעילת הסל גוררת הגשת תלונות בעניינים שלא קשורים לרגולטור. סכסוכים יום-יומיים שמערבים רופאים ווטרינרים לא צריכים להיפתר באמצעות הרגולציה. מקרים של התנהגות חמורה יש להשאיר לטיפול המשטרה. סכסוכים כספיים יש לברר באמצעות בתי המשפט. מקרים של הטעייה צרכנית יכולים להיפתר באמצעות דיני הגנת הצרכן ובעזרת הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן או המועצה לצרכנות.
- 4.4 ניתוח העומס:
- 4.4.1 השפעות במישור הדרישות: דרישות לא רלוונטיות.
- 4.4.2 השפעות במישור הבירוקרטיה: אין.

5. **עומס 3: זמני טיפול ארוכים בתלונות משמעת.**

5.1. הטיפול בתלונות רשלנות רפואית ובתלונות משמעת ואתיקה ממושך מאוד ואורך מספר שנים. קצב הטיפול בתלונות נמוך בהרבה מהקצב בו הן מגיעות. לאורך זמן התלונות הולכות ומצטברות. הרגולטור מטפל בשנה בכשלוש תלונות משמעת ואתיקה, אך אלו תלונות משנים עברו.

5.2. מניתוח התהליך הנוכחי נראה שיש הסתמכות רבה על הלשכה המשפטית. הטיפול בקובלנות בנושא רשלנות רפואית ובהליכי משמעת ואתיקה תלוי בצוות התביעות של הלשכה המשפטית ובתיאום בינו לבין הרגולטור.

5.3. בנוסף, הוועדה המשמעתית שהוקמה על-פי חוק הרופאים איננה מחזיקה בסמכויות להטיל אמצעי משמעת. לאחר בחינת תלונה וקבלת החלטה על הגשת קובלנה, הוועדה מזמנת את הצדדים שמציגים בפניה ראיות וטענות. אין לוועדה סמכות להטיל אמצעי משמעת והיא רק מעבירה המלצה לשר החקלאות. כך שנדרש הליך נוסף מול השר כדי לקבל החלטה ולהוציא אותה לפועל. המבנה הנוכחי מאריך אף הוא את התהליך.

5.4. ניתוח העומס :

5.4.1. השפעות במישור הדרישות : אין.

5.4.2. השפעות במישור הבירוקרטיה : התמשכות תהליכים.

ב. עומסי משנה :

6. **עומס 4: הרגולציה על ההתמחות לא תואמת לסטנדרטים בין-לאומיים.**

6.1. דרישות ההתמחות ובחינת ההתמחות לא תואמת לרגולציה המובילה באירופה ובארה"ב. אימוץ סטנדרטים בין-לאומיים יאפשר גם תאימות למדינות אחרות וגם יהווה הזדמנות לעדכן את הרגולציה ולשפר את רמת ההתמחות.

6.2. שונות נוספת בעניין הרגולציה על ההתמחות נוגעת למתכונת ההתמחות. לפי הדין הישראלי, התמחות נעשית באמצעות עבודה במשרה מלאה תחת מומחה בתחום הרלוונטי ובמוסד מוכר. מתכונת ההתמחות מחייבת את הרופא המתמחה לפרוש מעבודתו הנוכחית (או מהעסק אותו הוא מנהל).

6.3. מגבלה זו פוגעת בעיקר ברופאים פרטיים, שנאלצים לקטוע את הקריירה שלהם בשביל להתמחות. פועל יוצא של מגבלה זו הוא צמצום מספר הרופאים המומחים במקצועות הנחוצים לרפואה במגזר הפרטי (בעיקר רפואת חיות מחמד).

6.4. ניתוח העומס :

6.4.1. השפעות במישור הדרישות : חוסר התאמה לסטנדרטים בין-לאומיים ; סף דרישות גבוה.

6.4.2. השפעות במישור הבירוקרטיה : אין.

7. עומס 5: מיעוט מוסדות מוכרים להתמחות ברפואת חיות מחמד.

7.1. חלק ניכר מן הרופאים הווטרינרים מועסקים בשוק הפרטי ושם עיקר העיסוק הוא ברפואת חיות מחמד. עם זאת, קשה מאוד למצוא מוסד מוכר לצורך התמחות ברפואת חיות מחמד.

7.2. חלק מהקושי נובע מכך שהרגולטור מציב שתי דרישות מצטברות: (1) להתמחות אצל רופא מומחה בתחום הרלוונטי; (2) להתמחות במוסד מוכר בתחום ההתמחות. לכן, רופא מומחה שעובד במוסד שאינו מוכר לא יכול לאמן.

7.3. ניתוח העומס:

7.3.1. השפעות במישור הדרישות: סף דרישות גבוה.

7.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה: אין.

8. עומס 6: חוסר בהירות לגבי חובות הרופא הווטרינר כלפי הלקוח.

8.1. בתחום הרפואה הווטרינרית אין הגדרה ברורה של חובות הרופא הווטרינר והאופן בו עליו לנהוג כלפי הלקוח. כתוצאה מכך ישנו חוסר וודאות לגבי היחסים בין הרופא הווטרינר והלקוח. היעדר כללים ברורים יוצר סכסוכים משפטיים ודיונים בקובלנות בין לקוחות לרופאים ווטרינרים.

8.2. דוגמה אחת לחוסר הודאות היא השימוש הנרחב בעילה "התנהגות שאינה הולמת" כדי להגיש קובלנות על נושאים שונים. בהיעדר כללים ברורים, ניתן לתקוף פעילויות שונות באמצעות העילה הזו.

8.3. ניתוח העומס:

8.3.1. השפעות במישור הדרישות: אין.

8.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה: אי ודאות; אי בהירות.

9. עומס 7: מדרג סנקציות חסר.

9.1. אמצעי המשמעת שניתן להטיל מתחלקים לשניים – רכים (התראה ונזיפה) והגבלת העיסוק ברפואה ווטרינרית (שלילת הרישיון או התלייתו). לפי חוק הרופאים אין מדרגת ביניים ולכן על הרגולטור לבחור בין אמצעי משמעת רך ולא מרתיע, לפגיעה קשה בחופש העיסוק.

9.2. כתוצאה מכך, במקרים רבים מוטלים אמצעי משמעת בלתי מרתיעים כמו התראה או נזיפה. מבירור עם הרגולטור עלה שבכל שנות פעילותו, אמצעי המשמעת של שלילת רישיון הוטל פעמיים בלבד.

9.3. ניתוח העומס:

9.3.1. השפעות במישור הדרישות: סמכויות אכיפה.

9.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה: אין.

נספח ג' – פירוט העומסים הרגולטוריים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

1. עיקר העומסים שהוצגו על ידי בעלי העניין מפורטים בנספח ב' של התכנית המשרדית. העומסים שמופיעים בחלק ג' טופלו במסגרת התכנית המשרדית. בנספח זה מפורטים עומסים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית וכן סוגיות רחב שאינן תחת אחריותו הישירה של הרגולטור בתחום.

א. עומסים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

2. בחינת ההסמכה לא בוחנת מקצועיות ברפואה ווטרינרית.

2.1. מספר בעלי עניין התלוננו שבחינת ההסמכה בודקת בקיאות והבנה של חוקים ותקנות, המתייחסים לרפואה ווטרינרית, אך לא בודקת ידע מקצועי בתחום. לדעתם, על הבחינה לבדוק שליטה בידע מקצועי, בשיטות עבודה, במיומנות פרקטית ועוד.

2.2. לדעת בעלי העניין, בחינת ההסמכה צריכה לבחון את הנושאים הבאים: ידע בסיסי על מחלות נפוצות, טיפולים וחיסונים, שימוש בחומרי הרדמה והבנה רפואית כללית של רפואת ותחלואת בעלי חיים. הוצע ללמוד מבחינות ההסמכה בארה"ב ובאירופה, שם בחינות ההסמכה עוסקות בידע ובמהות העיסוק.

2.3. לאחר בירור עם הרגולטור ועיון בנוסחים של בחינות הסמכה הוחלט לדחות את טענת בעלי העניין, כיוון שאינה אקטואלית. בעלי העניין שהשתתפו בשיח מחזיקים ברישיון זה שנים ארוכות. בעבר בחינת ההסמכה אכן התמקד בסוגיות פורמליות-פרוצדוראליות. מאז עודכנה מתכונת הבחינה והוכנסו אליה תכנים מקצועיים ברפואה ווטרינרים יישומית.

3. אין צורך בעילה משמעתית "היעדר סימון כלב בשבב".

3.1. בעלי העניין הסבירו שכדי לסמן כלב באמצעות שבב צריך להיות רופא ווטרינר ולקבל הרשאה לשבב כלבים. עולה השאלה, מדוע הפרת החובה לסמן כלב מקימה עילה לשלילת רישיון הרופא הווטרינר ולא לביטול ההרשאה לסמן כלבים? לדעת בעלי העניין הסנקציה הנוכחית אינה פרופורציונלית.

3.2. ראוי שהסנקציה על רופא ווטרינר שאינו עומד בחובה לסמן כלבים בשבב אלקטרוני, יהיה שלילת ההסמכה לסמן בשבב (מדובר בפעילות עסקית מניבה). בעיני בעלי העניין סוגיית הסימון לא משמעותית מספיק כדי לכלול אותה בעילות המשמעותיות שבחוק.

3.3. הוחלט שלא לקבל את טענת בעלי העניין בנושא זה. שיבוב של כלבים הוא מנגנון חשוב במסגרת הפיקוח הווטרינרי הממשלתית. שלילת ההסמכה לשבב היא סנקציה שמיועדת בעיקר למקרים של רשלנות או חוסר מיומנות. רופא ווטרינר שלא מקיים את חובתו לשבב כלב, מבצע הפרה חמורה ביותר ולכן ראוי שיהיה חשוף גם לאמצעי משמעת.

ב. עומסים נוספים וסוגיות רחביות

4. הרגולציה על תרופות ווטרינריות

4.1. נושא זה נמצא באחריות משרד הבריאות (למרות שחיסונים [תרכיבים] לבעלי חיים מצויים באחריות משרד החקלאות). בעלי עניין טענו שמשרד הבריאות מתייחס לתרופות לבעלי חיים באותו אופן כמו

- לתרופות הומאניות לבני אדם. לדעתם לא מבוצע ניהול סיכונים לגבי תרופות ווטרינריות וכתוצאה מכך יש הכבדה משמעותית על רישום ורישוי תרופות ווטרינריות.
- 4.2 הנושא בולט במיוחד בתרופות המיועדות לחיות מחמד, כיוון שחיות אלו לא מיועדות לתעשיית המזון ולכן אין להן השפעה על בריאות האדם. כך נוצר מצב אבסורדי, שהרגולציה מחמירה מאוד (למרות שלא מדובר בתרופות לבני אדם או לחיות מאכל) אך השוק קטן מאוד. כתוצאה מכך תרופות רבות כלל לא מגיעות לישראל, שהרי אין כדאיות לעבור תהליך רגולטורי מכביד עבור שוק קטן.
- 4.3 הרופאים הווטרינרים סבורים שמשרד הבריאות מקשה על רישוי תרופות ווטרינריות יותר מאשר תרופות הומאניות. למרות שקיים נוהל להכרה מזוהת בתרופות הומאניות שרשומות במדינות מאושרות, אין נוהל מקביל ביחס לתרופות ווטרינריות. כך משרד הבריאות מכביד על רישום ורישוי של תרופות ווטרינריות ומייצר לעצמו עבודה רבה ומיותרת.
- 4.4 חלק מהרופאים הווטרינרים העלו תהיות מדוע הנושא בכלל בסמכות משרד הבריאות.
- 4.5 הרופאים הווטרינרים טענו שראוי שאגף הרוקחות במשרד הבריאות יאמץ נוהל הכרה בתרופות ווטרינריות שכבר נרשמו במדינות מוכרות, בדומה לנוהל של השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות לעניין חיסונים ("נוהל עבודה: רישום תרכיבים שנרשמו במדינה מוכרת במסלול הכרה (Recognition)", מיום 27.7.2016).
- 4.6 הוסבר לבעלי העניין כי תחום זה נמצא באחריות משרד הבריאות ולכן מומלץ שיפנו לאגף הרוקחות במשרד הבריאות בנושא.

5. מחסור בהכשרות ובהשתלמויות

- 5.1 בעלי העניין הסבירו כי לאחר שאדם מקבל הסכמה כרופא ווטרינר, הוא מחזיק ברישיון ללא הגבלת זמן, ללא תנאים וללא צורך בחידוש או עדכון ההכשרה. אין מסגרת מחייבת לקיום השתלמויות לרופאים ווטרינרים בכדי להתעדכן בשיטות רפואה חדישות ומתקדמות. בעלי העניין סבורים שצריך לחייב רופאים ווטרינרים לעבור השתלמויות כדי לשמור על הרישיון שלהם (ארגון רופאי חיות מקיימים מערך כזה לחברי הארגון שלהם והם מוכנים לסייע על בסיס הניסיון שלהם בארגון כנסים).
- 5.2 הבעיה קיימת בעיקר במגזר הפרטי, במגזר הציבורי יש תמריצים כלכליים ומוסדיים להשתתפות בסמינרים, הרצאות וכו'. הוצעה אפשרות לחזק מנגנונים של רגולציה עצמית גמישה, שתעודד השתלמות. רעיון נוסף שעלה הוא לתמרץ רופאים ווטרינרים להשתתף בהכשרות מקצועיות (באופן עצמאי או על ידי השתייכות לארגונים שמקיימים הכשרות וכנסים), בדרך של הכרה במכסה מסוימת של שעות של הכשרה לצורך ההתמחות. למשל, רופא שהשתתף ב-600 שעות הכשרות והשתלמויות מאושרות, יזכה בקיצור של שנה מתוך משך ההתמחות לצורך קבלת תואר מומחה.
- 5.3 לא מדובר בסוגיה של רגולציה עודפת או רגולציה אשר יוצרת נטל רגולטורי על הציבור.

6. חיסוני כלבת

- 6.1 לדברי בעלי העניין, חיסון נגד כלבת הוא חלק מתהליך הוצאת הרישיון של הכלב, אשר כרוך גם בתשלום אגרה. הרשות המקומית דורשת שהאגרה תשולם במרפאה הפרטית בעת חיסון הכלב. למעשה דרישת הרשויות המקומיות מחייבת את הרופא הווטרינר לגבות את האגרה עבור הרשות המקומית, פעולה שהוא לא מוסמך לבצע.

6.2. בפועל הרופאים הווטרינרים נאלצים לפעול כגובי החובות של הרשויות המקומיות, כי הרשות המקומית מתנה את הקצאת החיסונים לרופאים הווטרינרים באיסוף אגרות על חיסוני עבר. לאחר שהרופא הווטרינר מחסן את הכלב, הוא צריך ללכת לרשות המקומית ולשלם את האגרות על כל החיסונים שנתן. הרשות מספקת לרופאים חיסונים לי מספר האגרות שהם גובים.

6.3. נושא זה מקשה מאוד על עבודת הרופאים ומציב אותם בעימות מול המטופלים, מול הרשויות המקומיות ובחשיפה לתביעות משפטיות. לאחרונה נעשה ניסיון לבצע את התשלומים באמצעות מערכת אינטרנטית לביצוע תשלומים, אך חלק מן הרשויות המקומיות מסרבות לעבוד עם המערכת הממוחשבת (ואין להן אינטרס לבצע את השינוי כי המטלה של הגבייה נעשית על ידי הרופאים הווטרינרים הפרטיים).

6.4. יוער כי הערה זו מפריעה לבעלי העניין אך איננה נוגעת לתחום הרגולציה של הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית.

7. יצוא חיות מחמד

7.1. יש קושי רב בהעברת בעלי חיים פרטיים לחו"ל, בעיקר בשל רגולציה לא ברורה ומסובכת. הטופס שמשמש את מחלקת יבוא-יצוא בשירותים הווטרינרים מכביד ומסבך את התהליך. הרופאים הווטרינרים הפרטיים מלווים אזרחים רבים בתהליך ונתקלים בכפילויות בתהליכים וטפסים מסובכים.

7.2. הערה זו איננה נוגעת לתחום הרגולציה של הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית, אלא לרגולציה אחרת. התייחסות בעלי העניין הועברה לרגולטור.

נספח ד' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

שם משימה	אחראי	תאריך סיום	סוג המדד	מדד	תאריך סיום למדד	ערך במועד למדד	שותפים
1. יצירת מסלול התמחות מותאם	נדב גלאון, מנהל השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה	1.5.2018	מוחלט (בינארי)	הגשת תיקון לתקנות הרופאים הווטרינרים (אישור תואר מומחה ובחינות), תשנ"ו-1996 למשרד המשפטים, כמפורט בסעיף 25 לתכנית	1.5.2018	1	אפרת ורד, סגנית בכירה ליועצת המשפטית (שו"ט ורגולציה)
2. צמצום ההגבלות על פרסומת	נדב גלאון, מנהל השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה	1.10.2017	מוחלט (בינארי)	הגשת תיקון לתקנות הרופאים הווטרינרים (פרסומת אסורה), תשס"ב-2002 למשרד המשפטים, כמפורט בסעיף 26 לתכנית	1.10.2017	1	אפרת ורד, סגנית בכירה ליועצת המשפטית (שו"ט ורגולציה)
3. ארגון מחדש של התהליך המשמעותי וקיצור זמני הטיפול בתלונות משמעת	נדב גלאון, מנהל השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה	1.5.2018	מוחלט (בינארי)	הגשת תיקון לחוק הרופאים הווטרינרים, תשנ"א-1991 למשרד המשפטים, כמפורט בסעיף 27 לתכנית	1.5.2018	1	אפרת ורד, סגנית בכירה ליועצת המשפטית (שו"ט ורגולציה)
4. צמצום העיסוק בתלונות שוליות ושיפור הוודאות	אפרת ורד, סגנית בכירה ליועצת המשפטית (שו"ט ורגולציה)	1.5.2017	מוחלט (בינארי)	פרסום גילוי דעת של הלשכה המשפטית, כמפורט בסעיף 28 לתכנית	1.5.2017	1	נדב גלאון, מנהל השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה
5. הרחבת מדרג אמצעי המשמעת	נדב גלאון, מנהל השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה	1.5.2018	מוחלט (בינארי)	הגשת תיקון לחוק הרופאים הווטרינרים, תשנ"א-1991 למשרד המשפטים, כמפורט בסעיף 29 לתכנית	1.5.2018	1	אפרת ורד, סגנית בכירה ליועצת המשפטית (שו"ט ורגולציה)